

25. 10. 2023

ČECHY POSLEDNÍCH PŘEMYSLOVců

PŘEMYSL I. OTAKAR (1197–1230)

- obnovení královského titulu (1198)
- Zlatá bula sicilská (1212)
- spory s pražským biskupem → privilegium pro pražské biskupství
- změna v nástupnictví → nejstarší syn
- 1210 mincovní reforma: nekvalitní denáry → brakteáty
- vrcholí románské umění
 - Mater verborum
 - chorál sv. Václave

VÁCLAV I. (1230–1253)

- české království jedním z předních států ve střední Evropě
- podpora kolonizace
- rozkvět stříbrných dolů – Jihlava
- rozkvět rytířské kultury
- prohlubování zbožnosti – sv. Anežka

PŘEMYSL OTAKAR II. (1253–1278)

- tzv. král železný a zlatý (nejmocnější přemyslovský panovník v Čechách a střední Evropě)
- mocný panovník – těžiště moci se posouvá na východní okraj Římské říše
- výbojná politika – územní zisky
- vnitřní politika
 - podpora kolonizace a hospodářského podnikání
 - budování hradů a měst jako zdrojů moci – hospodářská, správní a obranná soustava

*„Jako róži prostřed lúky postavi
takež böh české zemi Přemyslem oslavi.
Krásné nrapy on ovšem jmieše
a životem hrdinským bieše
v radě netřeba múdrějšieho
z mladu nikdiež knězě sčedřejšieho“*

(Kronika tzv. Dalimila)

-
- zahraniční politika
 - český král může volit římského císaře
 - neúspěch při zisku říšské koruny a římského císařství
 - spory s Rudolfem Habsburským
 - 1278 bitva na Moravském poli – Přemysl II. Otakar umírá
 - hodnocení vlády
 - prolomení bariér mezi českým a německým prostředím
 - možnost vytvoření širší integrace
 - kroky k vytvoření silné monarchie

ZÁVIŠ Z FALKENŠTEJNA

- ambiciózní rytířská generace
- obnovil svrchované postavení královského dvora a pražského zemského soudu jako středisek české státnosti
- rozšířil úlohu měst v politickém systému země
- odpůrce habsburské strany
- 1290 popraven před zámkem hluboká

VÁCLAV II. (1283–1305)

- nelehké postavení
- obnovení panovnické svrchovanosti + rozmach královské moci
- myšlenka na vznik univerzity
- vnitřní politika
 - obratná diplomacie
 - zdokonalení správy země
 - těžba stříbra v Kutné Hoře
 - 1300 horní zákoník Václava II. – prvky sociální péče pro horníky
 - 1300 mincovní reforma – ražba českých (pražských) grošů

-
- rozšiřování území
 - kombinace zbraní a českého stříbra
 - získání rozdrobených říšských oblastí na severozápadě Čech (Chebsko, Pliseňsko, Freiberg a další)
 - 1300 nabídnuta polská koruna
 - 1301 nabídnuta uherská koruna
 - spory s Albrechtem Habsburským – 1304 vpád do Čech
 - 1305 – Václav II. umírá

VÁCLAV III. (1305–1306)

- odboj polské šlechty – příprava na tažení do Polska
- umírá 1306 v Olomouci
- Přemyslovci vymírají po meči

SHRNUTÍ

- období upevnění českého státu – autorita starobylé dynastie, hodnost krále
- dědičným územím Přemyslovců jsou Čechy a Morava
- vznik a rozvoj měst, hradů, dovršení osídlení země
- úzké spojení s evropským kulturním a politickým životem
- vybudování vrcholně středověké monarchie

KULTURA

- latinská, česká, německá literatura; církevní a světské motivy
- česká duchovní poezie
- prostředí Jiřského kláštera – výchova mladých Přemysloven – *Pasionál abatyše Kunhuty*
 - <https://www.youtube.com/watch?v=JCdtJrHdkBc>
- rozvoj česky psané literatury
- materiály právní, školní, účetní povahy + příručka českého zemského práva, tzv. *Rožmberská právní kniha*

